

Mening aldeles urigtig Forudsætning. — Den højtærede Minister sagde om Monopoler, at der for ham ikke var noget affrættende ved Monopoler, og fra Nationaløkonomiens Side set vare de fuldt forsvarlige. Den ærede Minister tager vist Monopol i en anden Betydning end jeg. Det er klart, at det Eksempel, som den ærede Minister nævnte, Tobaksmonopolet er fuldt forsvarligt. Det er nemlig et Statsmonopol, indrettet paa at give Staten Indtægt. De Monopoler, der her er Tale om, giver man derimod enkelte Borgere over for andre. Der er stor Forskel paa disse to Arter af Monopoler. — Det ærede Medlem for 6te Kredts (S. Pedersen) udtalte, at jeg havde udtalt mig fra et Kjøbenhavnstandpunkt. Det ærede Medlem kan dog være forvisset om, at hvis Gamle Carlsberg havde ligget i Odense, vilde jeg have gjort de samme Betragtninger gældende som nu, det er det principielle Synspunkt, der er det afgørende for mig, og for Resten er jeg ikke en Gang Kjøbenhavnner, men Frederiksberger. Det ærede Medlem brugte et Billede om, hvad en Vogn kan trække, hvor mange Mursten man kan lægge til, hvor mange man, naar den kan bære saa mange, kan lægge til. Det vilde være fortræffeligt, dersom her var Spørgsmaal om, hvor meget Bryggerierne kunde bære ud af deres egen Lomme; men her er kun Spørgsmaal, om at Bryggerierne skulle være en Slags Skatteopkræver for Staten, det bliver Konsumenterne, der komme til at bære det. Bryggerierne, der sammenstilles med Vognen, kunne sagtens bære det, naar de kunne faa det refunderet fra andre. Det ærede Medlem spurgte, om jeg vilde foretrække 10 Kr. uden Moderation for 9 Kr. med Moderation? Ja, ubetinget! Det vilde jeg finde Princip i; det kunde det være rigtigt og rimeligt at gøre. Men her staa vi, som allerede fremhævet af flere ærede Talere, i dette Øjeblik saaledes, at vi om to Dage enten maa have en anden Lov eller faa en Skat af 10 Kr. Men den Indvending, at det forholder sig saaledes, bringer rigtignok ærede Medlemmer til at tage forskellige Standpunkter. Nogle sige: Vi vilde nødigt have denne Skat af 10 Kr., og derfor ville vi hellere tage en Skat af 9 Kr. med Moderation, men andre sige, og det forekommer mig at være rigtigere tænkt: Denne Lov kommer til os 2 eller 3 Dage før Finansårets Udløb og før den samme 1ste April, inden hvilken Bestemmelsen maa tages, og man kan og bør da ikke forlange af os, at vi skulle tage Standpunkt over for ganske ny Grundføringer. Hvis man var kommen til os i det yderste Øjeblik med en Lov, som

sagde: Lad os blive ved de 7 Kr. endnu et Aar, saa kunde vi overveje, som det er stet mangfoldige Gange, om det skal være 10 eller 7 Kr.; man kunde have gjort sit Valg, som man har gjort det før, thi Sagen vilde da ikke have været meget kombineret eller indviklet; men her gaar man for det første ned fra 10 til 9 Kr., og dernæst vil man have Moderation for de smaa Bryggerier. Det er fuldstændig ny Principper, og jeg giver da det ærede Medlem Ret i, at over for et saadant Forslag kan man ikke forlange, at Landstinget paa en Studs skal tage Standpunkt. Det vilde ikke være passende for os straks at være færdige med den Sag uden nogen yderligere dyberegaaende Undersøgelse. Jeg beklager naturligvis at Forslaget er kommet saa sent under Debat og af den Grund ogsaa er kommet saa sent til os, men for mig er det da det eneste naturlige at lade Forslaget gaa til Udvalg og gøre det til Genstand for nærmere Overvejelse.

Bjerre: Skønt det vel ikke kan nytte noget, vil jeg dog tillade mig at rette en indtrængende Opfordring til den ærede Finansminister om paa ny at tage under Overvejelse, hvis det viser sig, at dette Forslag gaar til Udvalg, og altsaa næppe vil kunne blive afgjort inden 1ste April, om der da ikke kunde blive forelagt et Forslag om at forlænge den nugældende Lov blot paa et Aar endnu. Forlængelsen er jo begrundet i, at en Brændevinsstat er under Overvejelse, og da netop Spørgsmaalet om en Brændevinsstat i Øjeblikket er saa aktuelt som muligt, synes det mig, at der er al gyldig Grund til at forlænge den nugældende Lov endnu paa et Aar, saa meget mere som jeg er overbevist om, at der vil være Majoritet for det i begge Ting. Begge Ting ville da ogsaa dele Ansvar for de finansielle Vanskeligheder, som den ærede Finansminister betone, at han ikke godt kunde bære Ansvar for. Jeg tror, at der her i Tinget, i alt Fald hos mange, der ere fra Provinserne, er Sympati for en Progression, og at der mulig vilde komme et saadant Resultat, naar vi fik Lov til at forhandle Sagen endnu i nogen Tid; men noget andet er det, om man kan tage Stilling til denne bestemte Progression lige i Øjeblikket, og om man tror at kunne forsvare at trumfe den igennem, uden at der har været tilstrækkelig Lejlighed til at faa Sagen undersøgt. Det maa der selvfølgelig være forskellige Meninger om, men det er klart, at vi ved denne hovedfulds Forhandling ere komne i en overordentlig pinlig Situation, og skønt jeg ikke tror, at